

چکیده

تحلیل هزینه اثربخشی آندوواسکولار در مقایسه با جراحی باز در بیماران مبتلا به آنوریسم آئورت شکمی

چکیده

مقدمه: آنوریسم آئورت شکمی یکی از بیماری‌های قلبی و عروقی شایع در بیماران سالمند است که سبب ناتوانی، کاهش کیفیت زندگی و مرگ و میر و در این بیماران می‌شود. در درمان این بیماران از دو روش آندوواسکولار و جراحی باز استفاده می‌شود. در هزینه - اثربخشی این دو روش در کشورهای مختلف اختلاف نظر وجود دارد. این مطالعه با هدف بررسی هزینه اثربخشی ترمیم آندوواسکولار در مقایسه با جراحی باز برای درمان بیماران آنوریسم آئورت شکمی در ایران انجام شده است.

روش پژوهش: این مطالعه به روش کمی و از نوع مطالعات ارزشیابی اقتصادی می‌باشد. با توجه به اینکه می‌توان بطور مستقیم از نتایج آن در جهت سیاستگذاری و تصمیم‌گیری در نظام سلامت بهره برد، لذا از نوع مطالعات کاربردی است که در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۹ انجام شده است. جامعه پژوهش کلیه بیماران آنوریسم آئورت شکمی می‌باشد و نمونه تحت مطالعه ۲۶۰ بیمار مراجعه کننده به بیمارستان قلب تهران، بیمارستان سینا و بیمارستان رسول اکرم (ص) تهران بوده است. مطالعه دارای سه بخش مرور نظام مند مطالعات، تعیین ابعاد هزینه ای و پیامدهای ناشی از مداخلات و تخمین مدل برای ترمیم آندوواسکولار در مقایسه با جراحی باز بود. ابزار جمع آوری داده‌ها شامل فرم‌های جمع‌آوری داده‌های مرور نظامند به منظور تعیین احتمالات انتقال، توزیع احتمال پارامترها در مدل مارکف، چک لیست QHES برای ارزیابی کیفی مطالعات هزینه اثربخشی وارد شده در مطالعه مرور نظام مند، پرسشنامه جمع آوری اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه EQ-5D جهت محاسبه QALY و فرم هزینه مستقیم پزشکی می‌باشد. روش تحلیل داده ها مدل مارکف بوده و ابزار تحلیل نیز نرم افزارهای SPSS15 و Tree age pro2012 می‌باشد. همچنین با توجه به شاخص GDP سرانه در سال ۲۰۲۰ برای ایران (۷۵۵۵ دلار)، آستانه هزینه اثربخشی برای مقایسه با شاخص هزینه اثربخشی افزایشی مبلغ ۹۵۴،۳۰۹،۸۲۵ ریال (۴۷۱۶۴،۵۲ دلار) (سه برابر شاخص GDP سرانه) در نظر گرفته شد.

یافته ها: براساس نتایج مطالعه حاضر، میانگین سنی بیماران در ترمیم آندوواسکولار $۱۷,۴۳ \pm ۷۰,۲۶$ سال و در جراحی باز $۶۸,۸۵ \pm ۱۱,۲۳$ سال بود. ترمیم آندوواسکولار طول مدت بستری کمتری در مقایسه با ترمیم جراحی باز داشته است. (۹,۴۸ روز در مقایسه با ۱۵,۶۹ روز). میانگین هزینه مستقیم در مانی برای ترمیم آندوواسکولار بیشتر از جراحی باز بوده است (۳۷۲،۵۶۸،۹۳۸ ریال در مقابل ۲۷۶،۸۲۳،۰۶۲ ریال به ازای هر بیمار). هزینه‌های کل حاصل از مدل مارکف برای دوره زمانی ۱۰

ساله برای ترمیم آندوواسکولار ۱،۳۱۸،۳۱۳،۵۹۹ ریال و برای جراحی باز ۱،۱۸۶،۷۶۱،۸۵۸ ریال به ازای هر بیمار بوده است. همچنین، پیامد QALY به عنوان پیامد اثربخشی برای ترمیم آندوواسکولار و جراحی باز حاصل از مدل مارکف به طور میانگین ۳،۵۷ و ۳،۳۲ QALY بوده و شاخص هزینه اثربخشی افزایشی استخراج شده در مطالعه حاضر ۵۳۳،۴۶۳،۷۵۷ ریال به ازای هر QALY بوده است. این شاخص نشان می‌دهد که ترمیم آندوواسکولار گران‌تر و اثربخش‌تر بوده و باعث افزایش هزینه‌ها به مقدار ۱۳۱،۵۵۱،۷۴۰ ریال می‌شود. در مدل مارکف شبیه سازی شده ترمیم آندوواسکولار در آستانه ۹۵۴،۳۰۹،۸۲۵ ریال با احتمال ۵۸،۶ درصد هزینه اثربخش بود که نشان از برتری نسبی ترمیم آندوواسکولار در مقایسه با جراحی باز دارد.

نتیجه‌گیری: ترمیم آندوواسکولار هزینه بیشتر و کیفیت زندگی بالاتری را به عنوان شاخص اثربخشی برای بیماران آنوریسم آئورت شکمی ایجاد نموده است و به طور کلی ترمیم آندوواسکولار به طور نسبی روش هزینه اثربخش‌تری نسبت به جراحی باز می‌باشد.

کلمات کلیدی: ارزشیابی اقتصادی، هزینه اثربخشی، ترمیم آندوواسکولار، جراحی باز، آنوریسم آئورت شکمی